

# YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ ENGELSİZ ÜNİVERSİTE BİRİMİ YÖNERGESİ

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

#### Amaç

**MADDE 1-** Bu yönergenin amacı, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nin engelli öğrenci ve personeline, üniversitenin tüm birimlerine eşit erişim hakkı sağlamak ve gerekli destek hizmetlerini vermek, Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde öğrenim gören engelli öğrencilerin, öğrenim hayatlarını kolaylaştırabilmek için özel durumları ve farklılıklarıyla uyumlu idari, fiziki ve akademik ortamın ideal standartlarda yapılandırılması yönünde tedbirler almak ve düzenlemeler yapmak üzere üniversite bünyesinde kurulmuş olan Engelsiz Üniversite Birimi'nin teşkilat, yönetim ve çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

#### Kapsam

**MADDE 2-** Bu Yönerge, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nin engelli öğrenci ve personeline yönelik olarak yapılacak çalışmalar kapsamında Yıldırım Beyazıt Üniversitesi bünyesindeki Engelsiz Üniversite Birimi'nin görev ve faaliyet alanlarına ilişkin hükümleri kapsar.

#### Dayanak

**MADDE 3-** Bu Yönerge, 01.07.2005 tarih ve 5378 sayılı, Engelliler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15'inci maddesi çerçevesinde,14.08.2010 gün ve 27672 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'nin 11. ve 12. maddelerine göre hazırlanmıştır. Bu Yönergede geçen "engelli", Yönetmeliğin 4(c) bendinde belirtilen "özürlü" terimi yerine kullanılmaktadır. İlgili maddede özürlü öğrenci, "Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan yükseköğrenim öğrencisi" olarak tanımlanmaktadır.

#### Tanımlar

**MADDE 4-** Bu Yönergede geçen:

- a) **Birim:** Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Engelsiz Üniversite Birimini,
- b) **Engelsiz Üniversite Birimi Komisyonu:** Rektör tarafından görevlendirilen üyelerden oluşan komisyonu
- c) **Engelli öğrenci:** Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan öğrenciyi,

- d) **Rektör:** Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Rektörünü,
- e) **Rektör Yardımcısı:** Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Rektörü tarafından önerilip Üniversite Yönetim Kurulu tarafından Engelsiz Üniversite Birimine başkanlık yapmak üzere görevlendirilen rektör yardımcısını
- f) **Senato:** Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Senatosunu,
- g) **Üniversite:** Yıldırım Beyazıt Üniversitesini ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Engelsiz Üniversite Birimi, Yapısı, Çalışma Şekil ve Görevleri

#### Engelsiz Üniversite Birimi

**MADDE 5-** Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde öğrenim gören engelli öğrencilerin öğrenim hayatlarını kolaylaştırabilmek için gerekli tedbirleri almak ve bu yönde düzenlemeler yapmak eğitim-öğretim süreçlerini sağlıklı, engelsiz, bağımsız, sosyal ve başarılı bir şekilde tamamlamaları için; özel durumları ve farklılıklarıyla uyumlu idari, fiziki ve akademik ortamın ideal standartlarda yapılandırılması yönünde ihtiyaçlarının belirlenmesi ve giderilmesi için sorunları tanımlamak, çözümleri planlamak ve uygulamak, ortaya çıkan sonuçları değerlendirmek, gerekli tedbirleri almak ve düzenlemeler yapmak üzere üniversite bünyesinde kurulmuş olan birimdir.

#### Engelsiz Üniversite Biriminin Yapısı

**MADDE 6-** Birim, üniversite eğitim-öğretim işlerinden sorumlu bir Rektör Yardımcısı başkanlığında ve sorumluluğunda engelliler alanında uzmanlaşmış veya özel eğitim alanına yakın alanda uzmanlaşmış koordinatör öğretim elemanları ve yardımcıları ile ilgili daire başkanlıkları, fakülte, yüksekokullar ve enstitülerin görevlendireceği yönetici veya akademik kişilerden Rektör tarafından görevlendirilen üyelerden Engelsiz Üniversite Birimi Komisyonu oluşturulur. Komisyonda görevlendirilen üyelerin görev süresi üç yıldır. Çeşitli sebeplerle görevinden ayrılan veya Rektör tarafından görevine son verilen üyelerin yerine yeni görevlendirme yapılır. Gerek duyulması halinde Komisyon Başkanı tarafından fakülte, enstitü, yüksekokul, meslek yüksekokulu gibi birimlerde engelsiz üniversite birim temsilcisi görevlendirebilir. Komisyon Başkanı gerekli gördüğü hallerde toplantı konusuyla ilgili engelli öğrenci temsilcisini toplantılara davet edebilir.

#### Engelsiz Üniversite Biriminin Çalışma ve Toplantı Şekli

**MADDE 7-** Birimin çalışma şekli şöyledir:

- a) Birimin amaçlarını ve görevlerini yerine getirmesi için gerekli olan kaynak, üniversitenin ilgili birim bütçesinden tahsis edilir.
- b) Birim, her eğitim-öğretim yılı başında ve sonunda olmak üzere yılda en az iki defa toplanır. Birim sorumlusu Rektör Yardımcısı gerekli gördüğü hallerde birimi toplantıya çağırır. Toplantıda kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde başkanın oyu iki oy sayılır.

c) Birim, her yıl hazırlayacağı faaliyet ve değerlendirme sonuçlarını içeren yıllık faaliyet raporunu Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına iletilmek üzere Rektörlük Makamına sunar.

### **Engelsiz Üniversite Biriminin Görevleri**

**MADDE 8-** Birimin görevleri şunlardır:

- a) Yükseköğretim programlarına kaydı yapılan engelli öğrencilerin öğrenimlerini sürdürdükleri sırada eğitim, burs, idari, fiziksel, barınma, sosyal ve benzeri alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanabilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek ve sorunları ortadan kaldırmak için çözüm önerileri sunmak, gerekli düzenlemeleri yapmak.
- b) Üniversitenin ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarına kayıt yaptırmış engelli olan üniversite öğrencilerinin akademik, fiziksel, psikolojik ve sosyal yaşamlarında yetersizliklerinden dolayı karşılaştıkları engelleri en aza indirgeyecek veya ortadan kaldıracak şekilde engelli öğrencinin devam ettiği eğitim ortamının düzenlenmesini sağlamak hem de engellilere yönelik araç gereç temini, özel ders materyallerinin hazırlanması, engellilere uygun eğitim, araştırma ve barındırma ortamlarının hazırlanması konularında önlemler almak ve ilgili birimler arasında koordinasyon sağlamak.
- c) Yükseköğretim düzeyindeki öğrenci ve öğretim görevlilerine yönelik yayın faaliyetlerinde bulunmak, öğretim görevlilerine engel türlerini ve bunların getirdiği sınırlılıkları ve yapılması gereken düzenlemeler konusunda bilgilendirici doküman hazırlamak, farkındalık düzeyini arttırmak, ilgililere danışmanlık hizmeti vermek, gerektiği durumlarda hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlemek ve projeler geliştirmek.
- d) Birimin çalışma programını hazırlamak, yürütmek, yıllık bütçe tasarısı ve yıllık faaliyet raporunu hazırlamak
- e) Engelli öğrenciler eğitim-öğretim ve sınav uygulama yönergesi hazırlamak ve Engelsiz YBU Birimi fakülte temsilcileri ile düzenli toplantılar yaparak uygulamalı takip etmek ve gerekli uyarlamaları yapmak.
- f) Engel ve engelliler ile ilgili seminerler, konferans ve benzeri faaliyetler düzenlemek.
- g) Engelli öğrencileri, öğretim üyelerini ilgili konularda bilgilendirmek, desteklemek ve iletişim sağlamak amacıyla web sitesi oluşturmak ve güncel tutmak.
- h) Aldığı kararlar ve belirlediği stratejilerin uygulanmasını denetlemek.
- i) Maddi güçlüğü bulunan engelli öğrencilerin yardımcı araç gereçlerinin ücretsiz temini yönünde çalışmalarda bulunmak.
- j) Bütün öğrencilerin adil ve doğru bir şekilde ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulması, fırsat eşitliğini sağlamak ve eğitim sürecini engelli öğrenciler için de anlamlı hale getirmek için; engelli öğrencinin sınavla ilgili süre, mekân, materyal, refakatçi ve öğrencinin sahip olduğu engelin doğasından kaynaklanan farklılıklara göre alınacak gerekli tedbirleri almak, düzenlemeleri yapmak.
- k) İstihdam olanakları ve mesleklere ilişkin bilgilendirici yayınlar hazırlayarak/hazırlattırarak bunların engelli öğrencilere ulaştırılmasını sağlamak.

- l) Diğer üniversitelerin engelsiz üniversite birimleri ile iletişim kurmak, bilgi paylaşımında bulunmak, ortak projeler geliştirmek.
- m) Engelli öğrenci temsilcisi seçmek ve gerektiği hallerde toplantılara davet etmek.
- n) Engelsiz YBU Topluluğu başta olmak üzere gönüllü üniversite öğrencilerinin engelli öğrencilere desteğini sağlayacak planlamaları yapmak ve öğrenci destek havuzu oluşturmak.
- o) İhtiyacı olan engelli öğrencilere destek amacı ile yarı zamanlı çalışma planlamalarında öncelik tanımak.
- p) Engelli öğrencilerin burs gereksinimlerini belirleme ve burs taleplerini değerlendirmek.
- q) Engelli öğrencilerin psiko-sosyal ihtiyaçlarının tespit edilmesi ve desteklenmesine yönelik psikolog desteği sağlamak.
- r) Üniversite bünyesinde düzenlenen sosyal etkinliklere engelli öğrencilerin katılımı için gerekli önlemleri almak.
- s) Üniversiteye yeni kayıt yaptırmış engelli öğrencilerin oryantasyonu için gerekli önlemleri almak
- t) Üniversitede öğrenim görececek engelli öğrencileri kayıt sırasında tespit etmek ve kayıtları ile ilgili gerekli tedbirleri almak,
- u) Üniversite yerleşkesinin ve yerleşkede bulunan yapılar ile açık alanların engelli öğrenciler için ulaşılabilir olmasını sağlamak,
- v) Engellilerin eğitim ve yaşam kalitesinin geliştirilmesi alanlarında üniversite dışı diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **Çeşitli Hükümler, Yürürlük ve Yürütme**

#### **Çeşitli Hükümler**

**MADDE 9-** Bu yönergede yer almayan hususlar hakkında ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

#### **Yürürlük**

**MADDE 10-** Bu yönerge Üniversite Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 11-** Bu yönerge hükümlerini Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Rektörü yürütür.

Bu Yönerge .....tarih ve .....sayılı Senato kararı ile kabul edilmiştir.